

Analýza a zásady rozvoje parkovacího systému v Příbrami

Analýza funkčnosti stávajícího systému

ČÁST DÍLA: Souhrnná zpráva

ZADAVATEL: Město Příbram

Tyršova 108
261 01 Příbram I.

ZHOTOVITEL: M.O.Z. Consult s.r.o.
Radimova 2342/36
169 00 Praha 6
IČO: 266 86 503

M.O.Z. Consult s.r.o.
Září 2019

1. Úvod

Úvodní fáze naší činnosti se věnovala analýze parkování v oblasti Příbram VII a zaměřila se zejména na dopravní aspekty této problematiky. Nicméně i zde bylo možno pozorovat jevy, které naznačují možné rezervy v celém systému řízení dopravy v klidu ve městě. Trochu to připomínalo pomyslné zastavení času, kdy provizorní řešení navyšování parkovacích kapacit z přelomu tisíciletí již nebylo nahrazováno (až na výjimky) řešeními na úrovni 21. století.

Toto byla jedna z indicií. Tou další pak diskuse vedené na městském úřadu, v rámci kterých jsme se snažili pochopit fungování města a jeho organizací s důrazem na řešení parkování. A zde vyvstávaly další otázky, které je zapotřebí řešit. I proto vzniká tento dokument, který má za cíl popsat stávající systém, jeho funkčnost a nalézt případné rezervy.

1.1 Vstupní podklady

Již bylo uvedeno, že mnoho informací bylo získáno diskuzí vedenou s pracovníky MěÚ Příbram, jakož i zástupci samosprávy. K dalším dokumentům pak náleží:

- Nařízení o placeném stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích na území města Příbram č. 1/2018 + 1/2019
- CENÍK za stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích na území města Příbram
- Přehled tržeb parkovacího systému poskytnutý MěÚ
- ÚPRAVA REŽIMU PLACENÉHO PARKOVÁNÍ V PŘÍBRAMI - PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE - SITUACE NAVRHOVANÉHO DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ
- Veřejně dostupné informace čerpané z webu www.pribram.eu

2. Organizační struktura a zabezpečení

Parkování je problematika, která se dotýká většiny obyvatel města Příbram a jeho návštěvníků. Pro jeho řízení a správu jsou potřebné výkony samosprávné tak i v rámci státní správy. Obě složky by měly postupovat ve vzájemné symbióze. Musí existovat zejména výkonná složka zajišťující vyhodnocování funkčnosti systému a definující požadavky na jeho rozvoj.

V rámci struktury městského úřadu byly nalezené následující složky, jejichž působnost se parkování dotýká:

- Odbor investic a rozvoje města - Oddělení přípravy a realizace projektů
 - komplexní technická a investiční příprava pozemních, dopravních a inženýrských staveb, výkon technického dozoru při realizaci staveb
- Odbor investic a rozvoje města - Oddělení rozvoje města
 - Zajišťuje podklady pro řešení rozvojových projektů celoměstského významu (veřejně prospěšných staveb, dopravní a technické infrastruktury)
 - Připravuje podklady a podává návrhy pro rozhodování orgánů samosprávy ve věcech rozvoje města
 - ...
- Stavební úřad a územní plánování - Speciální stavební úřad – silniční
 - vykonává působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací,
- Samostatné oddělení silničního hospodářství
 - vykonává působnost silničního správního úřadu a výkon státního dozoru ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací.
 - stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na silnicích II. a III. třídy a místních komunikacích.
 - ...
 - Do působností také náleží výdej rezidentních karet, a byť to není taxativně vymezeno i správa a management parkovacího systému. To vše v pouhých 6 lidech.
- Gesčně spadá toto oddělení pod 1. místostarostu (jakož i další 4 odbory)
- Je zřízená Komise dopravní – poradní orgán Rady města s náplní činnosti:
 - Projednává a posuzuje dopravní situaci na území města Příbram.
 - Navrhuje možná řešení vzniku nových parkovacích míst.
 - Podává starostovi náměty k práci městské policie v oblasti parkování a dopravy ve městě.

Kromě vlastních struktur městského úřadu lze zmínit i další subjekty, které se podílejí na údržbě a správě parkovacího systému:

- Městská policie
 - Výběr hotovosti z parkovacích automatů
 - Dohled nad dodržováním místní a obecné úpravy
 - Prevence
- Technické služby města Příbrami p.o.
 - Údržba komunikací a dopravního značení
 - Údržba a opravy veřejného osvětlení a parkovacích automatů
 - Ostatní komunální činnosti

S ohledem na význam problematiky je žádoucí optimalizovat její organizační strukturu. Je více možností, jak k tomuto jednotlivá města přistupují. Dobře fungující systémy pracují s pravidelnou analytickou a vyhodnocovací činností, s daty, které jsou generovány, případně s dopravními průzkumy. Rozhodování o úpravách a nastavení parkovacího režimu je pak podloženo solidní datovou základnou. Na průběžnou práci s parkovacím systémem je vhodné vyčlenit dostatečnou personální kapacitu. Tato bývá soustředěná zpravidla na městském úřadě, byť jsou i varianty, které tento management přesouvají na městské či externí subjekty.

Doporučený rozsah náplně činnosti:

- Koordinace napříč všemi městskými subjekty včetně jednotlivých odborů MěÚ
- Pravidelný sběr a vyhodnocování dat
- Zpracování podkladů ke změnám organizace dopravy v klidu
- Monitoring technického stavu parkovišť, dopravního značení a dopravních zařízení
- Příprava rozvojových záměrů investičního charakteru
- Příprava záměrů na změny místní úpravy
- Příprava podkladů pro PR
- Sledování vývoje legislativy
- Sledování technologického vývoje
- Získávání poznatků z ČR a okolních zemí

3. Stávající systém placeného stání

3.1 Základní dokumenty

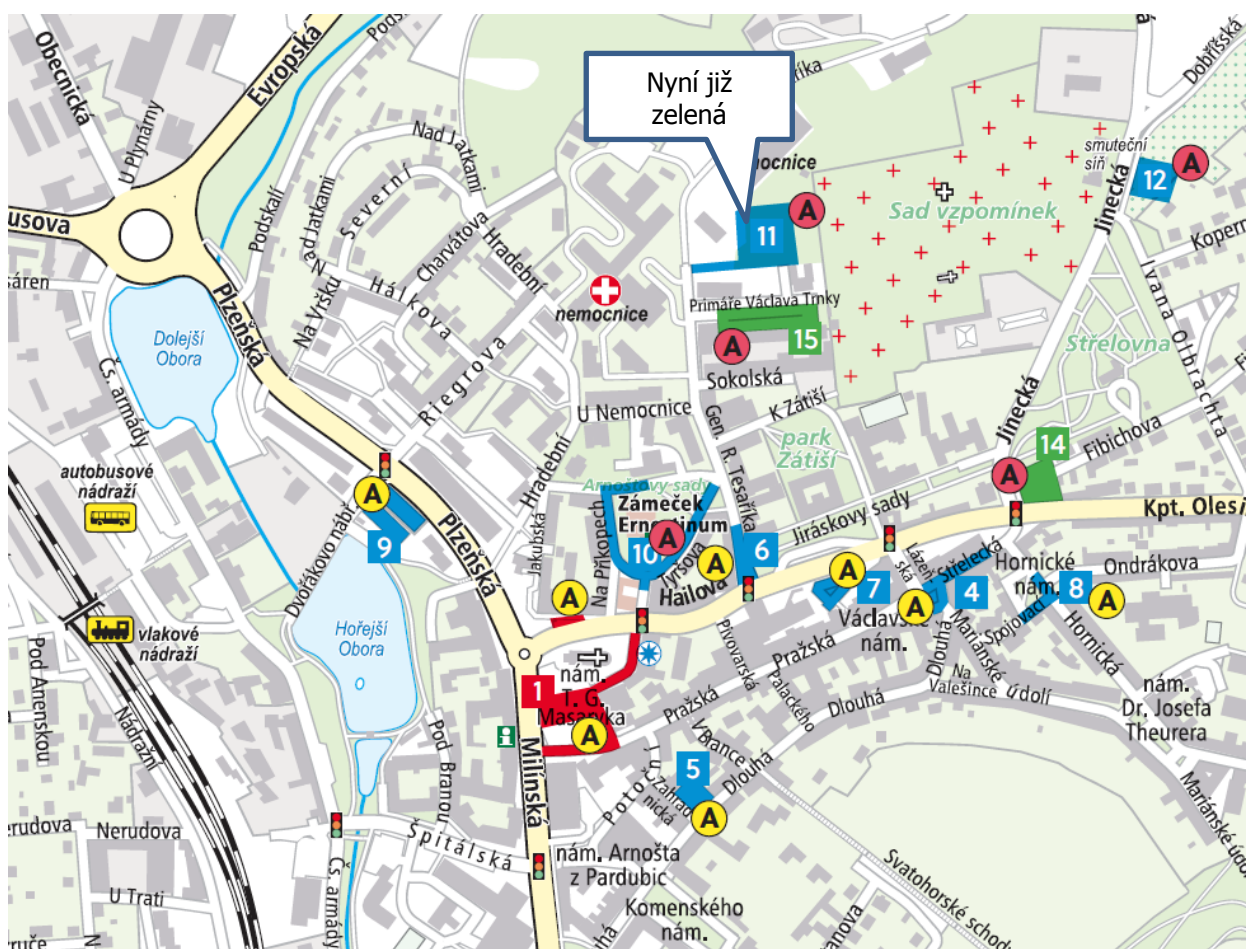
Stávající systém placeného stání je zřízen vydáním Nařízení o placeném stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích na území města Příbram č. 1/2018 a změněn nařízením č. 1/2019, vše s odvoláním na § 23 zákona 13/1997. Sb. V samostatném dokumentu je okomentováno stávající nařízení a doporučené jeho úpravy tak, aby bylo v souladu se zákonným zmocněním a tudíž i „právně čisté“. Ve stručnosti - lze ponechat články 1,2,4,7 a 8. Zrušit čl. 3 a 6, silně redukovat čl. 5.

V případě ceníku je vhodné jej přizpůsobit terminologii užitě v § 23 zákona 13/1997 a sloučit parkovací karty – zejména jejich ceny. Současně lze vnímat i cenovou politiku parkovacích karet jako velice mírnou.

3.2 Informační politika

Na oficiálním webu www.pribram.eu je i záložka parkování. Tato je přesměrována na <https://parkovani.pribram.eu/#/cs>, kde je nad mapovým podkladem znázorněná parkovací zóna a jednotlivé lokality. Trochu nevyváženě působí orientace webu pouze na mobilní platby a bylo by vhodné posílit informační úroveň směrem k rezidentům a abonentům.

3.3 Parkovací zóna – lokality + tarify

Parkovací automat	Lokalita	PS PA	PS OST	PA / ZS	Dnů 2019	Tarif - 1. hodina	Tarif den	Typ
MPLA s. r. o.	VSE			-	-			
PA 04 - TGM 1 - 775 - nám. TGM u KB	PB1	72	2	PA	147	25 Kč		NAV
PA 05 - TGM 2 - 776 - nám. TGM u lékárny						25 Kč		NAV
PA 06 - Kahan - 774 - nám. TGM						25 Kč		NAV
PA 09 - nám. 17. listopadu - 780 - u papírnictví	PB2	54	2	PA	147	15 Kč		MIX
PA 07 - nám. 17. listopadu - 778 - u kašny	PB3	83	5	PA	147	15 Kč		MIX
PA 08 - nám. 17. listopadu - 779 - u pošty						15 Kč		MIX
PA 01- Václavské nám. - 771	PB4	29	0	PA	147	15 Kč		MIX
PA 10 - Zahradnická - 777	PB5	18	6	PA	147	15 Kč		MIX
PA 03 - Říha - 773 - Jiráskovy sady	PB6	11	1	PA	147	15 Kč		MIX
PA 02 - Zlatý kříž - 772 (Jiráskovy sady)	PB7	13	0	PA	147	15 Kč		MIX
PA 11 - Hornické nám. - 770	PB8	18	0	PA	147	15 Kč		MIX
PA 12 - Uran 12 - Hořejší obora	PB9	61	2	PA	147	15 Kč		MIX
PA 13 - Uran 13 - Plzeňská								MIX
PA 17 - Zámeček - Ernestinum – Rest. U Švejka	PB10	77	2	PA	147	15 Kč		MIX
PA 18 - Zámeček - Ernestinum - Na Příkopech						15 Kč		MIX
PA 19 - Zámeček - Ernestinum - Tyršova						15 Kč		MIX
PA 14 - Gen. R. Tesaříka, závora u nemocnice	PB11	72	0	ZS	147	10 Kč	50 Kč	NAV
PA 22 - Na Hvězdičce	PB12	28	2	PA	147	15 Kč		MIX
PA 21 - Fibichova - křižovatka	PB14	51	0	PA	147	15 Kč	30 Kč	NAV
PA 20 - Fibichova - park						15 Kč	30 Kč	NAV
PA 15 - Gen.R.Tesaříka - závora pod hřbitovem	PB15	103	0	ZS	84	10 Kč	50 Kč	NAV
PA 16 - Nový rybník - stará Milínská	PB16	40	0	PA	147	20 Kč	50 Kč	NAV
Celkem		730	22					

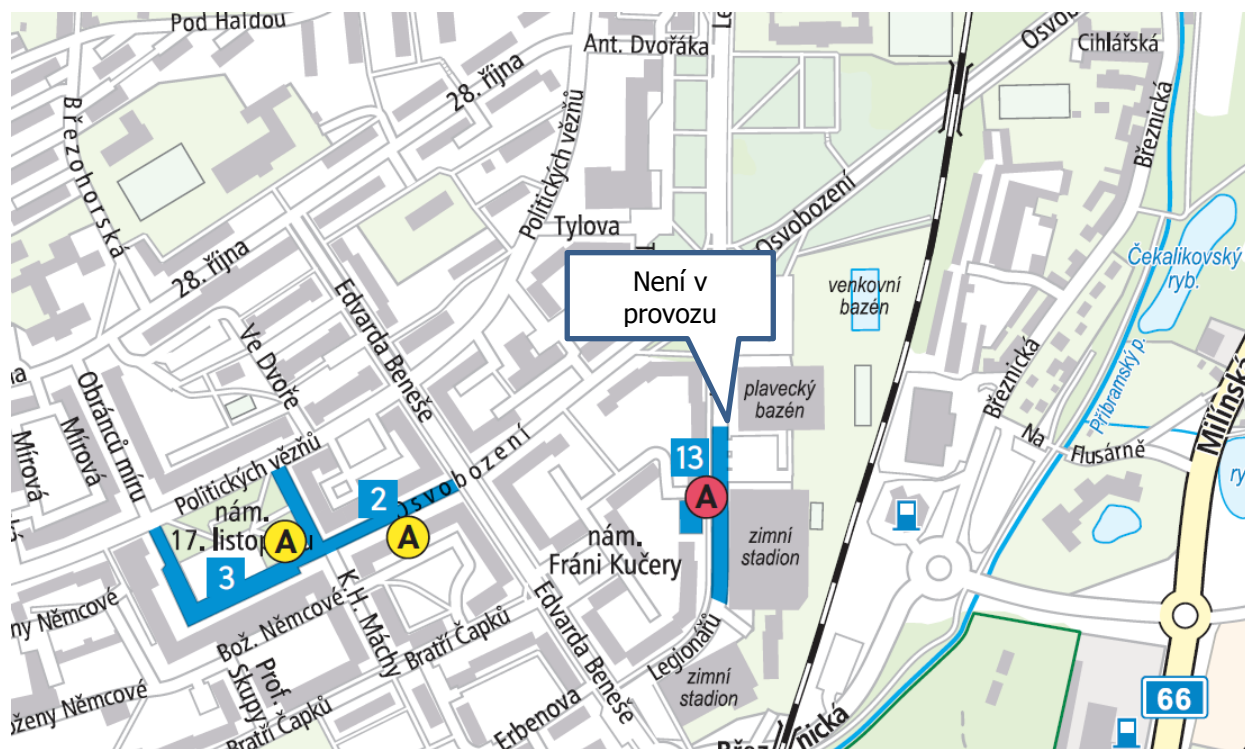
PS PA = počet parkovacích stání v lokalitě podléhající placení

PS OST = počet ostatních parkovacích stání

PA / ZS = informace zda je parkoviště obsluhováno automatem nebo závorovým systémem

Dnů 2019 = počet provozovaných dnů v roce 2019

Typ = parkoviště výhradně návštěvnické nebo smíšené

Parkovací systém pracuje se 3 zónami:

- Červená – návštěvnická – 25 Kč/ hodina
- Modrá – smíšená – 15 Kč / hodina (mohou zde parkovat rezidenti)
- Zelená – návštěvnická 10 – 15 Kč / hodina
- + Oranžová – Nový Rybník

Tyto zóny vyjadřují spíše cenové uspořádání, než základní druh organizace a vyhovují stávajícímu rozsahu parkovacího systému. Pokud by však mělo dojít k rozšíření systému do dalších lokalit a zejména lokalit s vyšším podílem funkce bydlení, bylo by vhodné uvažovat o modifikaci celého schématu na následující:

- Červená – výhradně návštěvnická – platby prostřednictvím parkovacích automatů, závorových systémů nebo virtuálních parkovacích hodin (MPLA), bude slučovat nynější červenou + zelenou + oranžovou.
- Modrá – smíšená s převažujícím podílem návštěvnického parkování (nynější modrá) – platby prostřednictvím parkovacích automatů, závorových systémů nebo virtuálních parkovacích hodin (MPLA)
- Zelená – rezidentní s přípustným placeným parkováním návštěvníků výhradně prostřednictvím virtuálních parkovacích hodin (MPLA)

S ohledem na standardy ČR by bylo vhodné prohodit zelenou a modrou barvu, tak aby modrá korespondovala s rezidentním parkováním. V tomto novém standardu by již mohly být připravené zóny mezi Hailovou a Dlouhou. Výhledově by mohlo dojít k „přemalování“ některých stávajících modrých lokalit, kde nejsou parkovací automaty tolik využívány.

4. Efektivita provozování

Městský úřad poskytl data o tržbách systému parkovacích automatů. Tato data obsahovala předpokládanou tržbu dle skutečnosti minulých let a odhad 0 navýšení v tomto roce.

Parkovací automat	Loka- lita	PS PA	PA / ZS	Tarif - 1. hod	Předpoklad 2019	Čerpání k 31/7/2019
MPLA s. r. o. – virtuální parkovací hodiny	VSE		-		30 000	145 565
PA 04 - TGM 1 - 775 - nám. TGM u KB	PB1	72	PA	25	610 000	517 854
PA 05 - TGM 2 - 776 - nám. TGM u lékárny				25	1 345 000	1 151 062
PA 06 - Kahan - 774 - nám. TGM				25	80 000	63 790
PA 09 - nám. 17. listopadu - 780 - u papírnictví	PB2	54	PA	15	140 000	126 564
PA 07 - nám. 17. listopadu - 778 - u kašny	PB3	83	PA	15	205 000	189 389
PA 08 - nám. 17. listopadu - 779 - u pošty				15	195 000	153 510
PA 01- Václavské nám. - 771	PB4	29	PA	15	280 000	222 515
PA 10 - Zahradnická - 777	PB5	18	PA	15	425 000	256 023
PA 03 - Říha - 773 - Jiráskovy sady	PB6	11	PA	15	190 000	92 086
PA 02 - Zlatý kříž - 772 (Jiráskovy sady)	PB7	13	PA	15	310 000	254 371
PA 11 - Hornické nám. - 770	PB8	18	PA	15	110 000	102 457
PA 12 - Uran 12 - Hořejší obora	PB9	61	PA	15	305 000	283 698
PA 13 - Uran 13 - Plzeňská					160 000	138 942
PA 17 - Zámeček - Ernestinum – Rest. U Švejka	PB10	77	PA	15	0	176 994
PA 18 - Zámeček - Ernestinum - Na Příkopech				15	0	112 387
PA 19 - Zámeček - Ernestinum - Tyršova				15	0	134 446
PA 14 - Gen. R. Tesaříka, závora u nemocnice	PB11	72	ZS	10	315 000	839 215
PA 22 - Na Hvězdičce	PB12	28	PA	15	0	74 881
PA 21 - Fibichova - křižovatka	PB14	51	PA	15	0	82 155
PA 20 - Fibichova - park				15	0	158 227
PA 15 - Gen. R. Tesaříka - závora pod hřbitovem*	PB15	103	ZS	10	0	409 355
PA 16 - Nový rybník - stará Milínská	PB16	40	PA	20	0	16 061
Celkem		730			4 700 000	5 701 549

* všechny lokality jsou v provozu celý rok s výhradou parkoviště pod hřbitovem.

Odhad tržeb na rok 2019 byl silně pesimistický, resp. dochází k rasantnímu navýšení výnosů ze systému. Prokazatelně se potvrzuje pozitivní vliv virtuálních plateb, které již dosáhly 2,4 % z celkového objemu tržeb. Současně je znát 100 % výtěžnost závorových systémů. Určitou stagnaci lze vysledovat v lokalitách PB 5 a PB 6.

4.1 Tržby na parkovací stání

Parkovací automat	Loka- lita	Tarif - 1. h	Tarif - den	Čerpání k 31/7/2019	Tržba na PS a den	Max tržba PS a den
MPLA s. r. o.	VSE			145 565		
PA 04 - TGM 1 - 775 - nám. TGM u KB	PB1	25		517 854	164 Kč	200 Kč
PA 05 - TGM 2 - 776 - nám. TGM u lékárny		25		1 151 062		
PA 06 - Kahan - 774 - nám. TGM		25		63 790		
PA 09 - nám. 17. listopadu - 780 - u papírnictví	PB2	15		126 564	16 Kč	120 Kč
PA 07 - nám. 17. listopadu - 778 - u kašny	PB3	15		189 389	28 Kč	120 Kč
PA 08 - nám. 17. listopadu - 779 - u pošty		15		153 510		
PA 01- Václavské nám. - 771	PB4	15		222 515	52 Kč	120 Kč
PA 10 - Zahradnická - 777	PB5	15		256 023	97 Kč	120 Kč
PA 03 - Říha - 773 - Jiráskovy sady	PB6	15		92 086	57 Kč	120 Kč
PA 02 - Zlatý kříž - 772 (Jiráskovy sady)	PB7	15		254 371	133 Kč	120 Kč
PA 11 - Hornické nám. - 770	PB8	15		102 457	39 Kč	120 Kč
PA 12 - Uran 12 - Hořejší obora	PB9	15		283 698	47 Kč	120 Kč
PA 13 - Uran 13 - Plzeňská				138 942		
PA 17 - Zámeček - Ernestinum - Rest. U Švejka	PB10	15		176 994	37 Kč	120 Kč
PA 18 - Zámeček - Ernestinum - Na Příkopech		15		112 387		
PA 19 - Zámeček - Ernestinum - Tyršova		15		134 446		
PA 14 - Gen. R. Tesaříka, závora u nemocnice	PB11	10	50	839 215	79 Kč	50 Kč
PA 22 - Na Hvězdičce	PB12	15		74 881	18 Kč	120 Kč
PA 21 - Fibichova - křižovatka	PB14	15	30	82 155	32 Kč	30 Kč
PA 20 - Fibichova - park		15	30	158 227		
PA 15 - Gen.R.Tesaříka - závora pod hřbitovem	PB15	10	50	409 355	47 Kč	50 Kč
PA 16 - Nový Rybník - Stará Milínská	PB16	20	50	16 061	3 Kč	50 Kč
Celkem				5 701 548	53 Kč	

Skutečnou efektivitu na úrovni jednotlivých lokalit získáme, pokud dosaženou tržbu vztáhneme na den a parkovací stání. Toto navíc můžeme porovnat s „maximální tržbou“ kterou počítáme prostým násobením počtu provozní doby a ceny za 1. hodinu parkování.

Výsledkem jsou „premianti“ – náměstí TGM, Zahradnická, Zlatý kříž, obě závory, jakož i parkoviště na Fibichově, kde se dosažená tržba blíží k maximální, nebo ji dokonce převyšuje.

Naopak nám. 17. Listopadu, Hornické náměstí, okolí Zámečku, Na Hvězdičce jsou na druhé straně spektra. Lokalitu Nový Rybník nehodnotíme.

Tato ekonomická data by bylo zapotřebí porovnat s dopravními daty obsazenosti lokalit a struktur parkujících vozidel. Teprve poté lze doporučit výsledné řešení.

4.2 Prognóza dalšího vývoje

Parkovací automat	Loka- lita	Předpoklad 2019	Čerpání k 31/7/2019	Odhad 2019
MPLA s. r. o.	VSE	30 000	145 565	249 540
PA 04 - TGM 1 - 775 - nám. TGM u KB	PB1	610 000	517 854	887 750
PA 05 - TGM 2 - 776 - nám. TGM u lékárny		1 345 000	1 151 062	1 973 249
PA 06 - Kahan - 774 - nám. TGM		80 000	63 790	109 354
PA 09 - nám. 17. listopadu - 780 - u papírnictví	PB2	140 000	126 564	216 967
PA 07 - nám. 17. listopadu - 778 - u kašny	PB3	205 000	189 389	324 667
PA 08 - nám. 17. listopadu - 779 - u pošty		195 000	153 510	263 160
PA 01- Václavské nám. - 771	PB4	280 000	222 515	381 454
PA 10 - Zahradnická - 777	PB5	425 000	256 023	438 897
PA 03 - Říha - 773 - Jiráskovy sady	PB6	190 000	92 086	157 862
PA 02 - Zlatý kříž - 772 (Jiráskovy sady)	PB7	310 000	254 371	436 065
PA 11 - Hornické nám. - 770	PB8	110 000	102 457	175 641
PA 12 - Uran 12 - Hořejší obora	PB9	305 000	283 698	486 339
PA 13 - Uran 13 - Plzeňská		160 000	138 942	238 186
PA 17 - Zámeček - Ernestinum - Rest. U Švejka	PB10	0	176 994	303 419
PA 18 - Zámeček - Ernestinum - Na Příkopech		0	112 387	192 663
PA 19 - Zámeček - Ernestinum - Tyršova		0	134 446	230 479
PA 14 - Gen. R. Tesaříka, závora u nemocnice	PB11	315 000	839 215	1 438 654
PA 22 - Na Hvězdičce	PB12	0	74 881	128 368
PA 21 - Fibichova - křižovatka	PB14	0	82 156	140 838
PA 20 - Fibichova - park		0	158 227	271 247
PA 15 - Gen. R. Tesaříka - závora pod hřbitovem	PB15	0	409 355	1 228 065
PA 16 - Nový rybník - stará Milínská	PB16	0	16 061	27 533
Celkem		4 700 000	5 701 549	10 300 397

Pokud budeme předpokládat lineární vývoj do konce roku, zjistíme, že výsledné tržby mohou více než dvojnásobně překročit plán a tím i dřívější, ne příliš lichotivé výsledky. Zcela jistě se Příbramský systém dostává na lepší úroveň. Zcela jisté bude také možné navýšené výnosy přeměrovat do jiných částí parkovacího systému v Příbrami.

4.3 Závěrečné ekonomické porovnání

Parkovací automat	Lokalita	Tržba 2019/PS	Max. tržba / PS
MPLA s. r. o.	VSE	342	-
PA 04 - TGM 1 - 775 - nám. TGM u KB	PB1	41 255 Kč	52 000 Kč
PA 05 - TGM 2 - 776 - nám. TGM u lékárny			
PA 06 - Kahan - 774 - nám. TGM			
PA 09 - nám. 17. listopadu - 780 - u papírnictví	PB2	4 018 Kč	31 200 Kč
PA 07 - nám. 17. listopadu - 778 - u kašny	PB3	7 082 Kč	31 200 Kč
PA 08 - nám. 17. listopadu - 779 - u pošty			
PA 01- Václavské nám. - 771	PB4	13 154 Kč	31 200 Kč
PA 10 - Zahradnická - 777	PB5	24 383 Kč	31 200 Kč
PA 03 - Říha - 773 - Jiráskovy sady	PB6	14 351 Kč	31 200 Kč
PA 02 - Zlatý kříž - 772 (Jiráskovy sady)	PB7	33 543 Kč	31 200 Kč
PA 11 - Hornické nám. - 770	PB8	9 758 Kč	31 200 Kč
PA 12 - Uran 12 - Hořejší obora	PB9	11 877 Kč	31 200 Kč
PA 13 - Uran 13 - Plzeňská			
PA 17 - Zámeček - Ernestinum - Rest. U Švejka	PB10	9 436 Kč	31 200 Kč
PA 18 - Zámeček - Ernestinum - Na Příkopech			
PA 19 - Zámeček - Ernestinum - Tyršova			
PA 14 - Gen. R. Tesaříka, závora u nemocnice	PB11	19 981 Kč	13 000 Kč*
PA 22 - Na Hvězdičce	PB12	4 585 Kč	31 200 Kč
PA 21 - Fibichova - křižovatka	PB14	8 080 Kč	7 800 Kč*
PA 20 - Fibichova - park			
PA 15 - Gen. R. Tesaříka - závora pod hřbitovem	PB15	11 923 Kč	13 000 Kč*
PA 16 - Nový rybník - stará Milínská	PB16	688 Kč	41 600 Kč*

* kalkulováno z celodenních cen

Tam, kde se blíží stávající tržba na parkovací stání maximální tržbě, systém bezesporu funguje a ukazuje i tržní hodnotu prostoru z pohledu parkování. Toto stojí za porovnání se stávající výši místního poplatku za trvalé vyhrazení parkovacího stání ve výši 18.000,- Kč.

Druhým důležitým srovnáním je porovnání s cenou rezidentních a abonentních parkovacích karet v intervalu od zdarma po 7.000,- Kč/rok.

5. Závěrem

V Příbrami je v provozu systém parkování, který se letos začíná rozmáhat. Začíná také generovat zajímavé finanční zdroje, které lze potencionálně využít pro jiné segmenty dopravy v klidu. Aby tomu tak bylo, je vhodné především s parkování pracovat systematicky a nespolehat na samovolný vývoj. Všude existují rezervy a tyto rezervy je vhodné začít využívat. Řízení parkování nemůže být pomyslným vedlejším úvazkem. Je to práce, která je dlouhodobá a která bezesporu potřebuje samostatného pracovníka. Přenastavení parametrů pak je přirozenou reakcí na připravené a kvalitní podklady.